

Kürşat Bumin: Nişanyan'ı unutacak mıyız?

Posted on 15/04/2016

20 yıl önce 'şehir' üzerine bir şeyler karalamış birisi olarak başbakanın İstanbul'un 'ucube' yapılarından söz edişine ben de kulak verdim. Başbakan son günlerde iyiden iyiye geliştirdiği hiddetli hitabet tarzıyla şehrin bağrına 'bir hançer' gibi saplanmış bu yapıları gördüğünde ne derece 'üzüldüğünü ve mahvolduğunu' dile getiriyordu. Mesela: "Eğer bir gemiyle İstanbul'a doğru yaklaşıyorsanız, bir tarafta Süleymaniye, diğer tarafta da Gök Kafes denilen bir ucube yan yana durduğunda bizim nesil Mimar Sinan'dan hiç ders almamış diye insan üzüyor, mahvoluyor. Tarihi Yarımada'ya şirk koşmak, o yarımadaı tahakküm eden ne eser varsa bu şehre ihanettir. Aynı şeyi Zeytinburnu kuleleri için de söylerim, diğer yapılar için de."

'Yavuz hırsız evsahibini bastırır'mış

Öyle kurnaz bir hitabet tarzı ki bu, dinleyenlerin 'üzülüp mahvolma' ile yetinmeyip suçluluk duygusuna kapılmamaları da neredeyse imkansız! Sahi nasıl yaptık da bu 'ata yadigârı' şehri bir 'ucube' haline getirebildik. İnsan ister istemez ecdat yadigârı şu deyimini hatırlamadan edemiyor: 'Yavuz hırsız evsahibini bastırır'mış!

Başbakan "Aynı şeyi Zeytinburnu kuleleri için de söylerim" diyor. Kulelerin sakinleri bu sözleri -herhalde- kulelerde hayat başlayınca olup biteni değerlendirmesi istenen zamanın başbakanının "Küstüm"den ibaret açıklamasında olduğu gibi salonlarında gülümseyerek dinliyorlardır...

Ayrıca unutmayın; bu kulelerin 'traşlanması' yönünde Danıştay'dan çıkma bir karar uygulanmayı bekliyor.

'Muhafazakar' hükümetlerin marifeti

Başbakan bir 'akademisyen' olduğuna göre saymayı biliyordur muhakkak. Sahaya çıkıp sayсын teker teker İstanbul'daki 'ucubeler'i ve sorsun belediye başkanlarına bu yapıların doğum tarihlerini... Konuyu önceden epeyce gözden geçirdiğimden kısa keseceğim: İstanbul'a 'ihanet eden' şehircilik faaliyetleri -ne büyük bir çelişkidir ki- Menderes'ten başlayarak 'muhafazakar' hükümetlerin marifetidir. Tamam 1943'te İstanbul vali ve belediye başkanının gerçekleştirdiği bir 'güzelleştirme' hareketi da yok değildir; ama bu uygulama DP'nin yaptığıнын yanında çok zayıf kalır. Hoş bir tespit doğrusu: 'Muhafazakarlar eski şehre karşı!'

Yazıya başlarken asıl niyetim buraya kadar karaladıklarımından farklıydı. Önümde, sağ yanımda 'Topbaş'ın 'arsa cinlikleri': Hattat'a komşu villa arazisinde imar planları değiştirilmiş' haber başlığı, sol yanımda ise Sevan Nişanyan'ın hapisshaneden çıkarılmasını talep eden imza kampanyasının çağrısı.

Peki ya Nişanyan?

"Nereden nereye?" diye sormuyorsunuzdur umarım. Çünkü Nişanyan, Şirince köyünde yaptığı ve restore ettiği yapıların imara uygun olmadığı gerekçesiyle 2014'ten beri cezaevinde bulunuyor.

Hatırlatmanın bu kadarı bile insanı acı acı gülümsetiyor değil mi? Nişanyan, Türkiye gibi (önümdeki değerlendirme '2015 sonu itibariyle' diyor) mevcut 19 milyon yapının yüzde 67'sinin 'ruhsatsız' olduğu bir ülkede, doğru hesaplamışsam -İslam Peygamberi Muhammed'e hakaret ettiği gerekçesiyle verilen 13.5 ay hapis cezası dışında- 12 yıla yakın onanmış hapis cezasını çekmek için cezaevinde. Dört yıl yedi aylık bir cezanın da yolda olduğu söyleniyor.

Nasıl bir iştir bu böyle? Nişanyan'ın İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerinden başlayarak milyonlarca yapının çoğunluğunun ruhsatsız olduğu bir ülkede, bir köyde inşa ve restore ettiği üç beş yapıdan dolayı -biraz daha gayretle- müebbet cezasına çarptırılmasına az kalmış.

Besbelli ki bu iş 'imar yasası', 'SİT alanı', 'imar ruhsatı' gibi mevzuata işaret edilerek anlaşılacak bir şey değil. Bütün bu gayri kanuni 'imar faaliyeti' -Ataköy'de Maslak'ta filan değil- 1995'te yerleştiği bir köyde cereyan ediyor. Üstelik Nişanyan, kalkıp da Şirince'yi 'ucube'lerle donatmamış; tam tersine köydeki geleneksel mimari dokuyu korumaya ve canlandırmaya çalışmış. "Yüzlercesi gibi yok olmaya yüz tutmuş eski bir Rum köyünü yaşatmakla kalmamış, köyü ihya etmiş, dünyaya, ülkemize ve turizme bir değer kazandırmış, Şirincelilere ekmek kapısı açmıştır." Bu konuyu uzatmaya gerek yok sanırım; görenler biliyor, göremeyenler de görenlerden dinliyordur mutlaka...

Nişanyan, Ali Nesin ile birlikte köyden 1 kilometre uzakta bir 'matematik köyü' de kurmuştur. Yapıların 'ucube' olduğunu sanmayın; tamamı bağışlarla karşılanan yapıların dökümü şöyledir: 40 yataklı dört koğuş, 50 kişilik bir derslik, hamam usulü kubbeli iki banyo, bir yemekhane, bir anfi. Niçin? Ülkeden ve dünyadan gelen misafir hocalar ders versin diye. Ali Nesin, matematik köyünün kuruluşunu bakın nasıl anlatıyor: "Anlaşılmayan şu ki kaçak inşaata bayıldığımızdan kaçak inşaat yapmadık, izin vermedikleri için mecbur kaldık. Kamu yararıyla bürokrasi arasında kamu yararını seçtik. Bu köyün büyümesi için ben evimi bile sattım. Halk bu projeye hep destek verdi. Bu köye gelen öğrenciler ve veliler hep memnun ayrıldı. Ancak bu projeyi geliştirmek ve ayakta tutmak için TÜBİTAK yardım etmemek için elinden gelini yaptı."

Ve işte sonuç: Nişanyan 17 yıla yakın hapis cezasını çekmek için cezaevinde...

Devlet isteyince Şirince'nin yıldızlarını bile sayabiliyor

Erdođan (başbakan) Zeytinburnu'ndaki kulelerden (tamamlanıp olay olmasından önce) niçin haberdar olmadığını şöyle açıklıyordu: "Benim bu yapılardan haberim olması mümkün değil. O tarafa gitmemiştim. Gökdelenler yükselince gördüm. Yapılan her binadan benim haberimin olması mümkün değil. Yıldızları da sayamam ki..."

Ama bakın, devlet isteyince şirince'nin yıldızlarını bile sayabiliyor... şirince köyüne 1 kilometre uzaklıktaki matematik köyünün 'ruhsatsız' inşa edildiğini hemen o dakika öğrenip kapısına mühürü vuruyor.

Son olarak bir soru: Sadece şirince ile hatırlamadığımız, ülkenin önemli düşünürlerinden birisi olarak da aklımızda olan Nişanyan'ı tıkıldığı dört duvar içinde unutacak mıyız?

Kaynak: diken.com